

Sygn. akt IV P 49/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 16 czerwca 2016 r.

Sąd Rejonowy w Człuchowie IV Wydział Pracy

w składzie następującym:

Przewodniczący:	Sędzia Sądu Rejonowego Marek Osowicki
Protokolant:	sekretarz sądowy Anna Górską

po rozpoznaniu w dniu 16 czerwca 2016 r. w Człuchowie

sprawy z powództwa M. R.

przeciwko (...) Spółka z o.o. w B.

o ustalenie wykonywania pracy w szczególnych warunkach lub pracy o szczególnym charakterze

oddala powództwo z braku interesu prawnego

Sygn. akt IV P 49/16

UZASADNIENIE

Powód M. R. wniósł przeciwko (...) sp. z o.o. w B. o ustalenie pracy jako spawacz w warunkach szkodliwych od dnia 1.04.1979 r. do 31.08.2015 r. W uzasadnieniu pozwu podniósł, że był zatrudniony u przednika prawnego pozwanego i po ukończeniu w dniu 10.03.1979 r. kursu spawacza został zatrudniony na stanowisku spawacza. W świadectwach pracy wpisano jako rodzaj wykonywanej pracy ślusarz, chociaż wykonywał faktycznie inne prace.

Strona pozwana wniosła o oddalenie powództwa w całości. W uzasadnieniu odpowiedzi na pozew wskazała, że powód w spornym okresie był zatrudniony w okresie od 1.08.1973 r. do 29.02.2008 r. na stanowisku ślusarza i nie wnosił o sprostowanie świadectwa pracy z 31.03.1998 r. nie ma żadnych dowodów, iż powód stale i w pełnym wymiarze czasu pracy pracował w wskazanym okresie w szczególnych warunkach. Ponadto powód nie wykazał interesu prawnego w żądaniu ustalenia pracy w szczególnych warunkach.

Sąd ustalił co następuje:

Powód M. R. pracował u poprzedników prawnych pozwanego tj. w okresie od 1 sierpnia 1973 r. do 27 sierpnia 2015 r. w Zakładzie (...) w G., po podziale ww. przedsiębiorstwa – w Zakładzie (...) w B. (1 lutego 1991 r. do 31 marca 1998 r.), a następnie w (...) spółka z o.o. w B. (1 kwietnia 1998 r. do 27 sierpnia 2015 r.)

(bezsporne)

M. R. posiada świadectwo pracy wystawione przez pozwaną spółkę o pracy na stanowisku starszego spawacza za okres od 1.03.2008 do 27.08.2015 r. i wykonywaniu w tym okresie pracy w szczególnych warunkach.

(dowód: akta osobowe powoda).

Powód w dniu 24.05.2015 r. ukończył 60 lat i obecnie przebywa na rencie.

(bezsporne).

Sąd zważył co następuje:

Zgodnie z obowiązującym prawem można dochodzić ustalenia prawa lub stosunku prawnego jeżeli wykaże się interes prawny (art. 189 k.p.c.).

Należy podzielić pogląd Sądu Najwyższego Izby Pracy, (...) i Spraw Publicznych zaprezentowany w wyroku z 11.05.2006 r., II PK 278/05, iż interes prawny to interes dotyczący szeroko rozumianych praw i stosunków prawnych i występuje z reguły wówczas, gdy istnieje niepewność tego prawa lub stosunku prawnego zarówno z przyczyn faktycznych, jak i prawnych. Niepewność może być zaś wynikiem spodziewanego kwestionowania prawa lub istnienia stosunku prawnego. Obowiązkiem sądu rozpoznającego powództwo o ustalenie jest w pierwszej kolejności ocena kwestii istnienia po stronie powoda interesu prawnego w żądaniu takiego ustalenia. Rozstrzygnięcie o zasadności powództwa bez uprzedniego zweryfikowania możliwości badania prawdziwości twierdzeń powoda o istnieniu lub nieistnieniu stosunku prawnego lub prawa narusza art. 189 KPC, zgodnie z którym dopuszczalność powództwa o ustalenie zależy od istnienia interesu prawnego w takim ustaleniu.

Sąd akceptuje stanowisko Sądu Najwyższego wyrażone w wyroku z 5.12.2002 r. (sygn. I PKN 629/01, publ. OSNP 2004/11/194), iż pracownik ma interes prawny w ustaleniu rzeczywistej treści stosunku pracy, jeżeli wynikające z niego roszczenia majątkowe mogą powstać dopiero w przyszłości.

Również w wyroku z 29.3.2001 r. (I PKN 333/00, OSNP Nr 1/2003, poz. 12) SN stwierdził, że interes prawny pracownika w ustaleniu istnienia stosunku pracy (art. 189 KPC) z reguły nie wyczerpuje się w możliwości dochodzenia świadczeń należnych z tego stosunku prawnego. Jak wskazał, z powołanego przepisu nie wynika żadne ograniczenie w wytaczaniu powództwa o ustalenie stosunku prawnego, poza interesem prawnym powoda w żądaniu tego rodzaju. Nie ma interesu prawnego w ustaleniu stosunku prawnego ten, kto może skorzystać równocześnie z innej istniejącej formy ochrony swych praw. Jakkolwiek przyjmuje się niemal powszechnie, że możliwość dochodzenia przez powoda świadczeń z określonego stosunku prawnego wyklucza istnienie interesu prawnego w ustaleniu tego stosunku, to poglądowi temu należy przypisać znaczenie zasady, od której istnieją wyjątki. W szczególności decydujące w tym zakresie powinny być właściwości stosunku prawnego. Swoistość stosunku pracy polega na tym, że jego byt stanowi przesłankę powstania innych stosunków prawnych (i to ex lege, jak np. stosunku ubezpieczenia społecznego).

Powyższy pogląd Sąd Najwyższy podzielił też w wyroku z 2 czerwca 2006 r. sygn. akt I PK 250/05 (publ. MoPr rok 2006, nr 9, str. 491).

W niniejszej sprawie powód wskazał, iż ustalenie pracy w szczególnych warunkach jest mu potrzebne do uzyskania prawa do wcześniejszej emerytury.

W ocenie sądu powodowi potrzebne jest ustalenie pracy w szczególnych warunkach, jako dowód dla ZUS w sprawie o przyznanie wcześniejszej emerytury. Zatem w ocenie sądu celem niniejszego postępowania nie jest usunięcie obiektywnej niezgodności co do rzeczywistego zatrudnienia realizowanego w spornym okresie, co jest konieczne dla zweryfikowania różnych przyszłych uprawnień a jest nim zdobycie dowodów potrzebnych w postępowaniu emerytalnym przed organami ZUS.

Sąd w pełni podziela stanowisko Sądu Najwyższego zaprezentowane w postanowieniu z 25 września 2003 r., iż na podstawie art. 189 k.p.c. pracownikowi nie przysługuje roszczenie przeciwko zakładowi pracy o ustalenie wykonywania pracy w szczególnych warunkach (w szczególnym charakterze), jeśli celem tego powództwa jest uzyskanie dowodu, który miałby być wykorzystany w postępowaniu o świadczenia emerytalno - rentowe.

Zdaniem sądu powód nie wykazał istnienia po jego stronie interesu prawnego w powództwie o ustalenie.

W utrwalonym orzecznictwie Sądu Najwyższego przyjmuje się, iż postępowanie sądowe o ustalenie nie może zmierzać do dostarczenia dowodów dla innego postępowania administracyjnego, rentowego czy emerytalnego.

Powództwo o ustalenie istnienia stosunku prawnego lub prawa uzależnione jest od wykazania przez powoda, że ma on interes prawny w takim ustaleniu. Interes ten z reguły nie zachodzi, gdy osoba zainteresowana może uzyskać ochronę swych praw w procesie o świadczenie (zob. orz. SN z 11.2.1971 r., II PR 260/70, OSNC 1971, Nr 10, poz. 178 z glosą W. Szuberta, NP 1972, Nr 7-8, s. 1222).

Brak interesu prawnego występuje w sytuacji, gdy powód może żądać świadczenia bądź na drodze sądowej, bądź w postępowaniu administracyjnym (zob. wyr. SN 21.1.1998 r., II CKN 572/97, niepubl.).

W mniejszej sprawie powód wytoczył powództwo o ustalenie pracy w warunkach szczególnych by dostarczyć dowodów dla postępowania ubezpieczeniowego o przyznanie wcześniejszej emerytury. Powód który ukończył już sześćdziesiąt lat będzie mógł złożyć do ZUS-u wnioski o wcześniejszą emeryturę (czyli o świadczenie), gdzie organ rentowy będzie ustalał wszystkie przesłanki niezbędne do wydania decyzji o przyznaniu lub nie wcześniejszej emerytury.

Mając na uwadze powyższe sąd na podstawie art. 189 k.p.c. oddalił powództwo z barku interesu prawnego.

Z uwagi na brak wykazania interesu prawnego w powództwie o ustalenie sąd na podstawie art. 217 § 2 k.p.c. pominął wnioski dowodowe strony powodowej i pozwanej z uwagi na powoływanie ich jedynie dla zwłoki.